

ՆԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԲԱՆԱՄԱ

Ամսոյս 19 ին իրիկուան դէմ, ազատական քաղաքի վրայ յարձակեցան կառավարութիւնը պատրաստուած չլլալուն համար ընդդիմութիւնը շատ տկար եղաւ:

Տասն և երկուքէ աւելի մեռեալք կան ընդ որս և քաղաքագետը և երեսունի չափ ալ վիրաւորք:

Ամերիկեան «Մէյնը» թիւթանօթակիրը որ այժմ Գոլոն կը գտնուի չեղոր մնաց:

Գոլոնէ կը տեղեկացնեն թէ Պրանսական սուլիդ յաճանարը դէպի Մարթինիկ կղզին մեկնած է:

Ամերիկեան Մէյնը թիւթանօթակիրին հրամանատարը հարիւրի չափ հետեակաչորք ցամաք հանելով գրաւած է Գոլոնի երկաթուղու կայարանը:

Գարաքասէն կը հեռագրեն թէ Գերմանական երկու պատերազմական նաւեր, «Փաւրէյն» և «Շթայն», Կուայրա հասեր են «Վինէրա» յաճանարակը և Մոլթիէ դպրոցմարտանաւը արդէն Վէնէզուէլայի Լուրերը կը գտնուին:

ԹՈՒՒԳԻԱ

ՆՈՒ ՄԻՋԱՒԻՊ. — Ինչպէս ասկէց առաջ հեռագրեր ծանոց, Բ. Գոլոնը դէմ կը կենայ Պրանսական Մոլթիէ պահակաւաւուն ծարտանէլի նեղուցէն անցքին:

«Լա Կազէթ» տը ֆրանսֆորթ 4. Պոլոնէն հետեւեալ հեռագրերը կը հրատարակէ այս մասին: «Լա Մուէթ», ֆրանսական երկրորդ պահակաւաւը, Գոնտագնի մեկնելէն քանի մը շաբաթ վերջ տաճկական շուրերը թողած էր ռազմափորձեր ընելու համար:

Պալատան առաջին քարտուղար Թահսին պէյ, սուլթանին անուամբ հրամանագիր մը զրկած է Թէփիկ բաշայի որով կը տեսի թէ Պրանսա ունէ պատճառ մը չունի Վրասիոյ մէջ երկու պահակաւաւ սպասողներու: Ասկէց զատ արտաքին գործոց նախարարը հրաման ստացած է ինդիւրի Պրանսական զինուորականներէն որ անցքի արտօնագրին վերաբերեալ այդ ժեղքանի առաջարկը ետ առնուի:

Լաւատեղեակ չըմանակներու մէջ կը կարծուի թէ Պրանսա պիտի չհասնի նոյնպէս մտածել:

Պրանսայէ զատ Անգլիա և Ռուսիա ալ երկերկու պահակաւաւ ունին Վրասիոյ մէջ իսկ Գերմանիա, Իտալիա և Աւստրիա մէկ մէկ հատ միայն:

Այս միջադէպը պիտի ունենար ծանրակիւն հանգամանք, եթէ մասնաւորաբար Պրանսայի նկատմամբ ըլլար այն ընթացքը: 1896 ի շարքերէն վերջն է որ Եւրոպական մէկ քանի տէրութիւններ պէտքը տեսան իրենց պահակաւաւներու թիւը մէկէն երկուքի բարձրացնելու: Այդ թիւակաւնէն ի վեր ամէն անգամ որ առիթը կը ներկայանայ, այսինքն ամէն անգամ որ այդ պահակաւաւներէն մին ծարտանելէն գուր կ'ելլէ, վերագարձին սուլթանը անպատճառ դիմադրութիւն մը կ'ընէ, այսպէսով, ըստ մեզ, օտար զինուորներու և օտար թիւղանօթիւններու թիւն ըստ կարելոյն նուազեցընելու համար Վասիլի մէջ, իւր թիւին տակ:

ՄԻՍ ՍԹՈՆ

Կըսուի թէ Սօֆիայ Ամերիկեան ներկայացուցիչ Մ. Տիքենսոն, պուլկարական իշխանութեան տեղեկագրած է թէ Միս Սթոն և տիկին Յիլքան լեռը տանող

աւազակները Տուպիցայի նահանգին Սմոլփօ քաղաքին մօտերը Պէլլորէճարի մէջ պահուած են, և պահանջած է որ զօրք զըրկուի այդ տեղը պաշարելու և զինու զօրութեամբ կամ խորամանկութեամբ գերեւերն ազատելու համար:

Պուլկար արտաքին գործոց նախարարը և ամերիկեան հիւպատոսն այս լուրը ոչ կը հաստատեն և ոչ ալ կը հերքեն: Բայց պատճառներ կան կարծելու թէ Մ. Տիքենսոն լաւ համոզուած ըլլալով որ բանակցութիւններով պիտի կարելի չըլլայ համաձայնութիւն մը գոյացնել աւազակաց հետ, և թէ աւազակները ունէ չարք պիտի չուզեն ընել կամ պիտի չընեն գերեւերուն անձին, նոյն իսկ եթէ զինուորական ուժեր ալ իրենց հետապնդման զըրկուին, որոշած է այդ վերջին միջոցին դիմելու, Վաշինկթօնի և կառավարութեան խորհուրդը հարցունելն անվիպապէս վերջ:

Տասն և հինգ օր առաջ հիւպատոսը նոյն առաջարկութիւնը թէպէտ և դարձեալ ըրած էր Պուլկար նախարարին, բայց այդ պաշարին այն ատեն անգործագրելի մնացած էր որովհետեւ աւազակութիւնը պահուած բուն տեղը ճշգրիտ կերպով չէր գտնուած դեռ:

ՊԱՐՏԻՆ ԵՒ ԱՆՆԸ

ԱՆՆԸ ԴԱՏԻ ԵՒ ՍՈՒՍԿՈՒՄԻՍ. — Իր վերջին ուղևորութեան միջոցին յ'Երուպա, Պարսից Մուզֆէրէտտոնի Շահը յանձնարարած էր լրագրական գործակալութեան մը որ ի Գոնդրէսովի ըրած ճամբորդութեանը մասին ինչ որ ըլլա տեսնէ լրագրիներու մէջ, իբր կորսն իրեն զրկուի: Արդ. գործակալութիւնը փարիզի պահակաւաւ գեւպանին հաշուեցուցակ մը զրկելով 12,000 ֆրանք պահանջած ըլլալով, դեպքանք այդ գումարը շատ չափազանցուած գտեր և միայն 2000 ֆրանք սուսկարկեր է: Ասոր վրայ գործակալութիւնը փարիզի հաշտարար գաւառներէն միայն զինելով հրահարգիր մը զրկեր է Պարսից Շահին անձամբ գալ ներկայանալու և կամ վաւերացնել փոխանորդ մը զրկելու համար:

ՌՈՒՄԻԱ ԵՒ ՃԱՐՈՆ

Ճարոնի և Ռումիոյ արտաքին գործոց նախարարները, մարքի Իթօ և կոմս Լամատորֆի տեսակցութիւն մ'ունեցած են Իթթիերպուրիկի մէջ, Մարքի Իթօ պիտի տեսակցի նաև Պ. տը Վիթթէ ի հետ: Պաշտօնական չըմանակներու մէջ լաւ այօք կը նայուի այս տեսակցութեանց, որոնք կը կարծուի թէ օգտակար պիտի կրնան ըլլալ վերջ սուր այն սխալ հասկողութեանց որոնք կը բաժնեն Ռումիան և Ճարոնը:

Արդէն Մարքի Իթօյն այցելութիւնն ի Ռումիա չ'ապացուցաներ թէ երկու երկիրներուն յարաբերութիւններն աւելի մը տարրական են քան որչափ կը կարծուին ըլլալ:

ԿԻԷՏԷ

Ինչպէս կը յիշուի, Եւրոպական կառավարութիւնները, որոնք միշտ կը շանսն թրջել այն պատրուիները որք կրնան բռնկեցընել արեւելեան հարցին վառօթը, այս վերջերս շատ աշխատեցան որ տեղի չունենայ Կիւտէի միացումն Ռուսաստանի մայր հայրենիքին: Եւ որովհետեւ ամէն աշխատութիւն իր վարձքն ունի, ուստի և այս ջանքերն ալ ապարդիւն չմնացին ինչպէս կ'ապացուցանէ Կ. Պուլսէն առնուած սահեռագրերը:

Կիւտէի վերին գոյնէր Ժորժ Իշխանին պաշտօնի շրջանը երեք տարուան համար նորոգուեցաւ:

ՉԻՆՈՒՌՈՒԿԱՆ ԿԵՆՏՐԸ

«Ռումիոյ պատերազմական, նախարար զօրավար Գոնտաթիքին, չըլաբերակաւով մը ամբողջ գունդերու հրամանատարներուն կարծիքն ուղած էր մարմալին պատիժը ուսական բանակէն վերցնելու պատահութեան վրայ: Ամբողջ պատասխաններն հասկերաշխարհը համակարծիք եղած են այդ մասին:

Սպայակոյտէն յատուկ յանձնաժողով

մը կազմուած է որ պաշտօն ունի նոր կանոնագիր մը պատրաստելու՝ զինուորական կրթութեան միջոցներու մասին:

ՏՕՐՈՐ Ա. ՇԱԿԱՐԵԱՆ

Այս անգամ հաստատուած ըլլալով ի Գահիրէ, կը բնակի Շարա Ապտիւ Ազիզ փոքր, Ապտիւնի պահակաւանցին քով, թիւ 4 բնակարանի երկրորդ յարկը:

Հիւանդ կ'ընդունի ամեն օր կէս օրէ առաջ ժամը 9-11, իսկ կէս օրէ յետոյ 3-5. Ուրախօք օրերը աղքատաց ձրի դարմանում:

Մասնաւոր ինամքով կը դարմանէ ներքին գործարանաց և միջանցքի (սփրոգիտեան) հիւանդութիւններ:

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼԸ

Վերջերս լուր ելաւ թէ Սերպիոյ Տըրակա թագուհին սպաննուած է: Թէպէտե թագուհին սպաննութեան լուրը սուտ է, բայց սա ճշգրիտ է թէ ստորոգ ճահուրնէ մ'ազատուած է: Ինչորք առ պէս կը պատմէ «Չաստալ» լրագիրը:

Աղբքանդը թագաւորն ու թագուհին զօրաւոր բանակաւ մը բռնուած ըլլալով և թագաւորը չի կարենալով բարկութիւնը զսպել, ապաւակած էր իւր կինը (Մոտա է, զիստ չ'ունի):

Թագուհին որ նոյն միջոցին ծայրայեղ գրգռման մէջ էր, առանձնաւով իր յարկը, թոյն առած է: Ատկէ վերջ պալատան մէջ ստտ անդ վազելով սկսած է պօռալ «օգնութիւն, ազատեցէ՛ք զիս»: Թէպէտե բժիշկներուն անմիջական օգնութեանց չ'արհիւ թագուհոյն կեանքն ազատուած է, բայց ծայր աստիճան տկարութիւն մը դեռ կը շարունակուի:

Մի վէ լաւ ճշգրտութեամբ միջոցաւոր Պ. Ռոքֆէլլերի անունը ո՞վ չի գիտեր թէ մէկն է ինքն երկաթուղու թագաւորներէն այդ չէ անկեր: Պ. Ռոքֆէլլեր ամենէն հարուստ բաժնետէրն ալ է «Սթիւտարտ-Օյլ» քարուղի ընկերութեան, որուն բաժնետէրութեանը 40 առ 100 էր քովը կը մնան:

Կ'ուզէք գիտնալ թէ հաշակաւոր միլիարատէրը ինչ գանձեց այս տարի իւր շահաբաժին այս ընկերութեանէն. — 19 միլիոն 200 հազար տուար, որ կ'ընէ շուրջ 100 միլիոն ֆրանք:

100 միլիոն ֆրանք շահաբաժին . . .

Շահեկան խնդիր մը այս պահուէն կ'ըզբաղեցնէ Համպուրիկի դատարանը:

Պիրիերոֆ անուն գերասան մը վերջնապէս ներկայացման միջոցին ձի մը հեծնելու պարտաւորուած էր որ իւր չէր: ձին սխալ քայլ մ'առնելով գերասանն ինկած և թեւը կտորած էր:

Թատրոնի վարչութիւնը ո'ւնէ զիստու հատուցում զլայած ըլլալով, գերասանը ինչորք արգարութեան յանձնած է: Ամբողջ գերասանական աշխարհը հետաքրքրութեամբ կ'սպասէ գատարանին որոշման որ այս օրինակ արկածներու և դատերու իւր հիմ պիտի ծառայէ:

Հ Ե Ռ Ա Գ Ի Բ Ն Ե Ր

Հոռն 27 նոյեմ. — Խորհրդարանը իւր նիստերը վերսկսաւ:

Իտերորիս 27 նոյեմ. — Ժեներալ Բրուսօ 36 Պօեր գերի ընկնէր որոց մէջ է Ժուլիոս Կրամսկայսկի. Ժուլիոս Պօեր Կրամսկայսկի իր նիստերէն առնելով արկածներէն մի մը եր. անցեալ տեղ. ին Վալալեօնիքի մէջ անգլիացիներէն երկու թնդաւոր գտաղղն ինկն է:

Լոնսոն 27 նոյեմ. — Ի պահու Կայրէսի իշխանի և իշխանուհոյն, դիէն. 5 ին ի Կոնիսիոյ ժողովի սեղանի մը պահուէն Պ. Խոպերի բաժնակ պիտի առաջարկէ քաղաքական և սահմանադրական օրէն պահուէն իր նիստերէն 25 նոյեմբէն յի:

Լոնսոն 28 նոյեմ. — Իտերորիս յի թիւ 70 Պօեր Կրամսկայսկի իր նիստերէն զայսին վրայ որոց 26 ի Ռուսիայում, 31 ն Օրսուէ և 13 ի Բարս:

Ասոնց Լոնսոնէն գործիք ընկաւ եր շատ ոչ կրնայ գրուի եղլեյ. Լորս Բիլեմի ի սրահարկի ներկայ ուժերն են միայն 45 հազար զինուոր:

Միլ-տօրֆ 28 նոյեմ. — Վալայա-Ռայլոնի գծին վրայ իսպաղի քաղաքականութիւնը չի կարուստար մը Ռեկեյսի մօտ ընդհարման մը հետեւած գծէն ելած և կրակ տած է 50 մետրայի կան որոնց մեծագոյն մասը ածխացած են և 150 մետ վիւրտարֆ:

Կ. Պոլիս 28 նոյեմ. — Օսմանեան իշխանութեանց շուր տրուած է թէ Միս Սթոն, իր կրած սակրակներուն չի կարենալով դիմանալ, վերջապէս մեռեր է:

Լոնսոն 28 նոյեմ. — Տարիներէն մէջ արտասուած մեկ ձուսին միջոցին, Լորս Լանսուստը յայտարարեց թէ Անգլիոյ արտաքին յարաբերութիւնները շատ բարեկամական և գոնացուցիլ են:

Շատ մը նշաններ կ'ապացուցանեն թէ Հարա-Ափրիկեան երկրորդ վրայ կուսակաւած անկերը պիտի գրուին . . .

Բարիս 28 նոյեմ. — Վաճառականաց հանրայեկական ժողովոյն հաջկերոյն միջոցին Մ. Վալայի Ռուսո քաղաքական պիտ մեծեց թէ կատարարիւր կայանալանութեան միտմ ունեան թէ՛ ներկայանալու և թէ քաղաքակրթութեան իր նիստերէն Լարս թէ իւր նպատակը արտասուելու և կարենալու որ զաղաքական ուժը և ոչ թէ ընդարձակել:

Եւ Պոլիս 29 նոյեմբեր. — Մրանսական դերայան Վ. Գոնտալէս պաշտօնական այցելութիւն մը տուաւ սուրբալիսին:

Մարտի 29 նոյեմ. — Մարտիցի գիտական թէքիլի Թեկեան, որ Գոյաթի վրայ հիացող մէ, հոս կ'ապաստի ի Յիլալար Բալեղով կը մտնարդէ:

Ս. Բեքերայուրի 29 նոյեմբեր. — Երեկ իրօ մարտիք յատուկ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Չարիս հետ: Մարտիք սեղանի մը նիստերէն զուր ներկայ էր ևստ կոմս Լանսուօրժ:

ԲԱՆԱՄԱ ԶԱՅ ԹԵՐՈՒԹԵՒՆ

Ներ Երօքի Հայ Աւետ. Եկեղեցին իր սովորական յիշատակի պաշտօնները մտտոց անցնելով կիրակի առաւօտ: Այս կիրակի օրը անցանքն է որ Ներ Երօքի գաղութը հանդիսաւոր սուրբ կը յիշատակէ 100,000 Հայերու Մարտիրոսութիւնը: Եկեղեցին յեցուած էր պատակաւոր թագուհեամբ մը, ներկաներէն շատեր արցունքով մասնակցեցան պաշտամունքին, Եկեղեցին սպազարդուած էր Պ. Յ. Ներկարարեանի ծախքով: Յիշատակի սեղանը բաց էր ժողովուրդին ուր շատեր իրենց արցունքին հետ ծաղիկներ չեղ բերին ինչց մարտիրոս կը յարմարու յիշատակին նուիրելու: Պաշտամունքին վերջ ծաղիկները բաշխուեցան ժողովուրդին և հարկարներ իրենց ձեռքը փունջեր ստած սուր գործան:

Մ. Ն. — Կոնստակի այս լուրը արտասուցու տանն, միտքերնիս կուզաց հայ մարտիրոսաց ամբողջ թիւը, որ ըստ վաւերական ցուցակաց 800,000 է կ'ըսուի, ու չենք գիտեր ինչո՞ւ Ներ-Երօքի մէջ միայն 100,000 է համար յիշատակի հանգէս կը կատարեն:

— Աւսարի Հայ Աւետ. Եկեղեցին տարեկան յիշատակի պաշտամունքը շքեղօրէն կատարելով անցեալ կիրակի օրը ժողովարարը ըստ սովորութեան վախճակեց զեղազարդուած էր: Մեծ բազմութիւն մը ներկայ էր այս խորհրդաւոր պաշտամունքին որուն ամեն մէկ մասը նուիրուած էր 100,000 մարտիրոսներու յիշատակին:

Պատ. Պեննէան յիշատակի քարոզը խօսելէ տալով ծանուցումներու շարքին մէջ ժողովուրդեան ըսաւ, «Երեք տարի առաջ այս նոյն օ»

ըբ յիշատակի պաշտամունքն ետքն էր որ որոշեցինք եկեղեցի մը կառուցանել եւ յիշատակ մեր մարտիրոսներուն կոչել զայն «Մարտիրոսաց եկեղեցի» . քառք Աստուծոյ եկեղեցին շինուած աւարտած է . Մեր բոլոր ջանքը թափեցինք չէնքք ամբողջովին պատրաստ ընելու . այնպէս որ կարենայինք մեր այս յիշատակի պաշտամունքը նորակառոյց եկեղեցոյն մէջ կատարել նուիրման պաշտամունքին հետ մէկտեղ . սակայն կրցուինք որ մեր կամքն ընդհատուի անկախ պատճառներով ստիպուած ենք ուս տարի ալ վերջին անգամ ըլլալով կրկին հաս կատարել մեր այս պաշտամունքը եւ եկեղեցոյ չէնքին նուիրումը յետագիւր քանի մը չարթ իւր . մինչեւ որ ամեն բան կատարուի պատրաստ ըլլայ .»

Պաշտամունքը աւարտելէն ետքը ժողովուրդէն շատեր խումբ խումբ նորաչէն եկեղեցին զմեզին եւ հոն բաւական ժամանակ անցուցին պատելով եւ գիտելով չէնքին բոլոր մասերը վեր ու վար . ալ ու ձախ . ճէնքի մասնախումբը մեծ գոռուակութիւն կ'զգար տեսնելով ամենուն զէմքին վրայ լցուած ուրիշութեան ըզգացմանց արտայայտութիւնը՝ որով մէկը միւսին կ'ըսէր « ամեն բան շատ յարմար եւ շատ զեղեցիկ եղած է : »

Ժողովուրդը ակնկալուող կ'սպասէ այն բարեբաւեր օրուան երբ մեզի խնդակից մեր եղբայրներուն ու բարեկամներուն հետ առաջին անգամ պիտի խմբուինք մեր սիրուն նորակառոյց եկեղեցին . զայն Հօր Աստուծոյ նուիրելու եւ յիշատակ Յիսուսի սիրոյն համար մարտիրոսացած մեր եղբայրներուն պաշտամունքն անուանելու զայն «Մարտիրոսաց եկեղեցին» :

—Օրմանեան Պատրիարք ամեն ջանք կ'ընէ իր պաշտօնավարութիւնը արատաւորելու համար . Դրան նկատմամբ իր չափազանց հոճոյակատար ընթացքին հետեւանքով կրօնական ժողովի անդամներու մի կարեւոր մասը ժողովներու ներկայ չի գտնուիր . բայց ան նաեւ ժողով կը գումարէ միշտ եւ միայն թաղաքական ժողովի անդամներու ներկայութեամբ այնպիսի որոշումներ կուտայ . որոնք բոս ստիմանդրական օրինի . անվաւեր են . բայց իր ինչ փութն է . քանի որ այդ որոշումներուն նպատակն է նոյն իսկ Ազգ . Սահմանադրութեան ընդհանուր ողբի փոփոխել . Պոլսոյ հայ թիւթերը . հաւանաբար նեղուելով իրողութիւնը հրատարակել . կը գահանան ծանուցանել թէ Պատրիարքարանի նաեւ ժողովը զբաղած է դատական նախարարութեան մի պաշտօնագրին պատասխանը պատրաստելու : —Մուշեղ մէջ վեց հազար շաքեր խնդրանքով մը . ուղղուած վառի ուսական փոխ-չին պատանին . փափաք յայտնած են ուսական եկեղեցիին միտնալու . յուսալով թէ թեշեւս այդ կրկիւր իրաւունք կրնան ունենալ Ռուսիոյ պաշտպանութիւնը վայելել . իրենց ներկայ անասնելի ճգնաժամին մէջ :

(Կոչում)

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒԻՐԵՐ

Ն. Բ. ԽՏԻՎԸ
—Հինգ շաբթի իրիկուան թնդանօթները ծանուցին մեզ Ն. Բ. Խտիվին մեկնումը : Կայարանին բոլորտիքը բազմութիւնը խըռըռուած էր Ն. Բարձրութեան մեկնումը տեսնելու համար :

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ(2)

ՄԱՍԱԸ ԵՒ ՄԱՍ Մ'ԱԼ ԿԵԱՆԲԷ

Գրեց

(Անգղալեզու վերահրատմանով)
ԱՐՇԱԿ ԱԼՔՈՒՆԵԱՆ
Ա.

Տագէս՝ ոտքն հազիւ չորս մատ կարճ . բաց գոյն լայնածաւալ ռաւ-քրաւի մը կը հագնէր . « գիրնամ որ է վրայիս աղէկ կողբայ » ըսելով . բայց ուր ոք երթար . ո՞ր տունը որ մըտնար . արեւն քրտինքի մէջ կը լողար . թաշիւնակներ կը թրջէր . եւ այսու հանդերձ ռաւ-քրաւին վրայէն չէր հաներ :

Քալուածքը խորխոր ու անարգ էր . սանձարձակ ձիւն մը նման . լարեղակապար փորակազով ըլլալուն . բազմութեան մէջէն կը սողոկէր անզգայիւրէն եւ ոչ ոքի կը զարհուլէր . ինք կատարել մարդու հասակ ու կարող ունենար . այդ քալուածքով երկու կողմը հանդիպողները գետնը պիտի փռէր . իբր թէ ըսել ուզէր . « ես ձեզի պէս կը մարդ չեմ . զործի մարդ եմ . վայրենաններս կը շարժուած են » :

Ինչ կ'ըսէր . այս մարդը՝ հակառակ իր արագ քալուածքին . խօսելու ժամանակ շատ մը տառելով . բառերը կշռելով գուրս կը հանէր .

Կայարանին ներսի կողմը զարգարուած էր . նոր Սուրբանական բանակէն գուարտակ մը նուագով կ'սպասէր Ողջերթի եկած էին Հիւսէին բաշա . Մէհմէտ Ալի բաշա . նախարարը . բարձրաստիճան պաշտօնեայր . երկաթուղոյ վարչութեան ներկայացուցիչը . Իւլէմայր . եւ կարգապահ ու անգլիական բանակին սպաները : Ն. Բարձրութիւնը երկուցրս հուռկ ողջոյն տալէ վերջ ներկաներուն . 6 . 30 ին մեկնեցաւ զէպի Սուլտան . ժողովը բեռան կէցցէներու մէջ . մինչ մէկ կողմէն զինուորական նուագը եզրիպտական քայլերգը կը զարնէր եւ Հայլէնաբըրի գումարտակ մ'ալ բարեկ կեցած էր :

« ԳԵՂՈՒՆԵՒ »

« ԱՄՁՄԱՎԷՊԻ » ի Խմբագրութեան այս նոր թերթի անգրանիկ պրակը հրատարակուած է հետեւեալ պարունակութեամբ .

ՅՕԳՈՒՄՆԵՐ

- ԵՐԵՄ. Հ. Ս. Օգնենք ու Գործենք (Խըմբագրական) :
- ՂԱՁԻԿԵԱՆ Հ. Ա. — « Այստի հրատարակ » որը բարձրութիւնը :
- ԵՐԵՄ. Հ. Ս. — Գեղունի (Նկարագիր տիեզերահոյակ երգապետաց եւ վեհեկոյ ներկայ գեղարուեստի ցուցահանդէսին . եւ այլն) :
- Իրբաճայ Դէմքեր (Պ. Օտեան . — Ս. Մայրապետ Գալֆայան . — Տօթթ . Փէշտի մալճեան) :
- ԷՓՐԻԿԵԱՆ Հ. Ս. — Դավրէժ (տեղեկագրական նկարագիր) :

ՊԱՏԿԵՐՆԵՐ

1. Իտալ . երաժշտական փառքերու Ռոսսինի . Պելլիի . Տոնի . Քլոպի . եւ վերաբի խըմբանկար :
2. Ապաստան մեղուորաց (Վեներկոյ ցուցահանդէսին սրտաշարժ պատկեր) :
3. Դարձ ձկնորսութիւն (Գլուսի գործոց Տանիմարգայի Անքեր Միքայէլ նկարչի . զարդ վեհեկական ցուցահանդէսին) :
4. Այս տարուան մէջ վախճանեալ երկու հոշակաւոր խաղաղի :
5. Նկարչներու զուլու գործոցներուն գեղեցիկ պատկերներ :
6. Պ. Օտեան .
7. Ս. Մայրապետ Գալֆայան .
8. Տ . Փէշտի մալճեան .
9. Դավրէժի Թամարեան մանկապարտէզի աշակերտաց խմբանկար .
10. Դավրէժի Բերդաթի տեսարանը :
11. Դավրէժ քաղաքի ընդհանուր տեսարան :
12. Դավրէժի Հայ Օրիորդաց Թամարեան ուսումնարանը :

ԿՈՂԲԸ

Կողբը արտաքապէս զարգարուած է գըրքերու ծանուցումներով . կ'ընդունուին յայտա-

ւորութիւններ . իւր-իւրին յարկ կ'արժէ ՅՅ ստորիկ :

Կողբը ներքին երջան կրկնուած վրայ կը պարունակէ ժամանակակից ազգային նոր եւ կարեւոր տեղեկութիւններ . քաղուած հայ լրատագիրներէ . Բաց ասի բազմաթիւ նոր գիտական վրայ տեղեկութիւններ : Ամէն ի միտսին հրատարակուած են մանրաստու ութը երկայն սիւնակներու մէջ :

« ԳեղՈՒՆԵՒ » կը հրատարակուի երկուամիսը մի անգամ :

Տարեկան Բաժնեկիմն է 3 Ըրանկ . 1 րբ . 50 կոպէկ :

Թերթէս գոյացած մարուր հասոյթին կէսը առանց կրօնքի խտրութեան . կը յատկացնէր Ազգիս Որքիկներուն :

ԱՊՍՈՒԿ ԲԱՇԱՆՈՐՈՎՊՈՒԹԻՆ ԲԱՇԱՆՈՐՈՎՊՈՒԹԻՆ ՍՏՂՆՆԱԿՈՒԹԻՆ ԳԻՆԸ ԿԱՆԻԿԻ Է .

Բաժնեկիմն . նամակ . եւ այլն . ՈՒՂԱԿԻ Հետեւեալ հասցէին յղելու է

« PAZMAVEB »

St. LAZARE
VENISE (Italie)
Ռուսաստանի եւ Ամերիկայի ազգային Գեղունի գրուած ստանալու համար կարող են գիւնել հետեւեալ մեր գործակալաց
ՌՈՒՍԱՍՍԱՆ . — M. Kaloustian
TIFLIS
ԱՍԵՐԻԿԱ . — « Hayrenik » Publishing Company (16 Essex street)
BOSTON, MASS

ՄԿԱ ՎԱԽ ԶՈՒՆԻՍ

(ԳԻՒԼԱՍՏԱՆՅԻ) — Գին 50 սանդիմ

ՈՒՆԻՍ

(ԲԷԼԼՈՒ-ԲԷԿԵԱՆ) — Գին 1 Փրանք

Ազգային կեանքէ աւնուած այս երկու հետաքրքիր եւ կարեւոր անձերու վաւերական նամակ մարտնակող գրքոյկները կ'արժէ որ ամեն մարդ ունենայ . Հասոյթը (ծախքերը գոցուելէ վերջ) հեղինակը հայ որբերուն կը յատկացնէ : Գինը համար գիւնել Impr . B . Missac , 4 , rue Ortolan - Paris , կամ Impr . Arménienne (Venis St . Lazar , Italie)

Կ Ա Ր Ե Ի Ո Ր Ա Ձ Դ

ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ բաժանորդագրութեան եւ այլ ամեն կարգի Տպարանական յանձնարարութեանց համար ուղղակի պէտք է զիմել խմբագրութեան . կամ՝ գիւրութեան համար . ՏԻՍՐ ԿԱՐԱՊԵՏ ԵՐԶՆԿԱՆՍԵԱՆԻՆ . ի Եարա Ապտ-իւր-Ազիլ .

Եւ ի Պապ-էլ Խայր . ծխովածառ Մավրիտէսի ճիւղին գործակաւար Տիար ԳՐԻՍՏՈՍԱՌԻ ԹԷՎԷՔԻԼԵԱՆԻ :

ՅԱՆՁՆԱԿԱՏԱՐ—ԳՈՐԻԱԿԱՏԱՐ

ԿԱՐԱՊԵՏ ԵՐԶՆԱԿԱՏԱՆ

Ի ԳԱՀԻԿԻ

Գահիրէն եւ շրջականերէն կ'ընդունուին Պօլիս . վեհեկոյ . եւ արտասահմանի ուրիշ կեդրոններ գտնուած ամեն տեսակ գիրքերու . ինչպէս նաեւ Համալսարան . Պրոնցիկի վիճակահանութեանց տոմարներու . Եգիպտական Գրեւի Թօնախիթի . Բուսիլի երկաթուղոյ բրովէններու . եւ գարձեալ ամսաւճարներով արժէթղթեր ձեռք բերել . յանձնարարութիւններ կային :

Արժեթղթերու . վիճակահանութեանց վերաբերեալ ապացրանքները ըլլաւուն են կանխիկ փոսթի միջոցաւ : Գիրքերու համար կարելի է նախապէս կէսը զրկել եւ մնացեալը գոթրո ռաւադարան վճարել այն պահան . երբ յանձնարարութեանը զրկուին իրենց հասցէներուն :

Մինչև 20 զըլ արժէթով յանձնարարութիւններու համար եղիպտ . (5 միլիոն) նոյ գործարարութիւն կրնուանուին :

Փոխադրութեանց . թղթակցութեան . մարտի կային ծախսեր միշտ յանձնարարութեան կը պատկանի :

Հասցէ

GARABED ERZENGATZIAN
Rue Abdul-Aziz
Caire

227 — 301

ՃԱՊԱԿՈՐԾ

ԳՐԻԳՈՐ Մ. ԳԱՅՏԵՐԼԵԱՆ

Եարա Մուհամմէտ Ալիի սկիզբը Խայրաւեան եղբայր Դեղարանիկ մօտ

—
Երկար տարիներ փորձ վարպետներու քով աշակերտելով . վերջերս ալ չափազարձ հանրածանօթ Տիար Հ. Փափաղեանի քով չորս տարիներ աշխատած ու ստացած է արհեստին հմտութիւնը . եւ ուսումնասիրած բոլոր նրբութիւնները :

Այժմ մասնաւոր աշխատանց մը բացած է Եարա Մուհամմէտ Ալիի սկիզբը եւ պատրաստ ունի ու մասնաւոր չափի վրայ կը պատրաստէ չափկներ . անգլաւարտներ . գիշերնոցներ . չափկներու օճիքներ (Ֆօգոլ) եւ թեւոցներ :

Շափկի նորագութիւններ ամենամեծ խնամով :

ՁԱՓԱԻՈՐ ԳԻՆԵՐ

275

զուն կենսագրութիւնը ո՞րչափ ալ մեծցաւ . իր արդէն մեծ մարդու մը կենսագրականին նման Արհեստը ինչպէս ըստ որ հոստիցու . խորհրատալ յաւանք . ստույթներ . կեղծարարութիւն . չողոքարգութիւն . վերջապէս ամենատարբեր մարդոց բնութիւններէն մէկ մաս առնելով անխղճութեան մէջ կը շարժէր կը խորտէր կարկանդակ կը շինէր ու կը ծախէր . վա՛յ էր եկեր աւնող ուսողին : Մեղք որ այս արհեստին համար հայ գիտնականները բոս մը չեն կրցեր յարմարցընել . յայց բարեարդարար առձեռները ունին « խանդը խաւաքի » կ'ըսեն . այս բառին ստուգահանութիւնը գիտնալ փափաքելով թո՞ղ տա՞ծ կայ բոսարանին մէջ փրտուէ . սա աղէկ գիտեմ սակայն թէ՛ այս արհեստը ոչ իհնես ունի . ո՛չ կանախ քեզիհետ ի . ապա աւրեստ մ'է աչք աւն ձին չափ . զարմանալի չէ՛ որ այս թղուկ մարդը . հակառակ մէկ մեկ մաս առնելով կազմուածքին լայն սիրտ մը ունէր . այնպէս որ մեր ստակաստանցոց յատուկ բոլոր հայրապետութիւնները՝ որոնք ստուգար հատորներ կրնան կազմել . ինք գիտէր վար թափել . իր պատասխանը խըռուալու է . ստոր համար է որ ամառ ձմեռ հազանոց կը գործածէր . ու երբ մէկը պատահամբ — պատահաներ՝ որոնք յանախաղէպ էին — երբեք թոքերն . խնդալով հովանոցը գէժ կը բըռնէր . ռաւ-քրաւի յի՛նչ ճ'ըլլալու համար (Եարունակիկ)

Ա. ԱԼՔՈՒՆԵԱՆ

ԱՐՇԱԼՈՅՍ հետեւեալ ծանուցումին հրատարակութիւնը կը խնդրէ իր պաշտօնակիցներէն :

ԱՐՇԱԼՈՅՍ ԱՄՍՈՒԹԵՐՔ

ԱՋԳԱՅԻՆ ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

« Բանասէր » յարգելով ժողովրդական և գրական անձանց գիտումները, կը խոստանայ յառաջիկայ տարեշրջանէն (1902 Յունուվար) սկսեալ՝ հետեւեալ նոր ծրագրով հրատարակուիլ .

Ա. (Բանասէր) նախ պիտի հրատարակէ ազգային յառաջադիմութեան վերաբերեալ խմբագրական տեսութիւններ :

Բ. Բանասիրական յօդուածներ՝ ազգային պատմութեան և մատենագրութեան վերաբերեալ :

Գ. Օտարազգի նշանաւոր հանճարներու գրուածոց թարգմանութիւններ :

Դ. Հայ աշխարհագրական և ազգագրական յօդուածներ :

Ե. Նոր հրատարակուած գրքերու վերայ քննադատական տեղեկութիւններ :

Զ. Լեզուաբանական և տուրքաբանական յօդուածներ :

Է. Ազգային լրագրութեան մէջ տեսնուած կարևոր յօդուածներու վրայ գիտականութիւններ :

Ը. Գիտական նորութիւններ :

Մասնաւոր կերպով կը յայտարարենք մեր ընթերցողաց որ Յունուարէն սկսեալ « Բանասէր » վերոյիշեալ ծրագրով ԱՄՍՈՒԹԵՐՔ պիտի վերածուի իւրաքանչիւր անգամ տարի 32 էջ . Եւ ինչպէս որ կանխախոստացեր էինք . « Բանասէր » ի ինչ ինչ յօդուածները պատկերազարդ պիտի հրատարակենք :

Իւրերկին գինն առ այժմ նոյնը կը մընայ, այսինքն տարեկան 15 Ֆր. — 6 ռուբլի . բայց եթէ բաժանորդներու բազմութիւնն զմեզ խրախուսէ այն ատեն կը խոստանանք 10 Ֆրանքի իջեցնել :

Մեր հասցէն է BASMADJIAN

112, Bd. ROCHECHOUART. PARIS (18)

ՄՐԱՌ ԼԱՅՔ

ԼՈՂՏՈՒԻ ԱՊՈՂՈՎԱԴՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնեալ 1843

Բացարձակ ապահովութիւն . — Չափաւոր ապահովագրիւն . — Ապահովագրի հնութեան համաձայն չափու առուելութիւն . — Իրաւանց պահպանութիւն՝ ապահովագրի վրձարմանց յայտարարութիւն . — Չափող պարագաներու մէջ անմիջական հաշուարկարգարութիւն . — Եւ հաշու բաժանում մինչև չորս մէկ անգամ :

Ս. ԼԵՕՆԱՐ

Ընդհանուր ներկայացուցիչ Եգիպտոսի

ԳԻՐԲԵՐ ԵՒ ԹԵՐԹԵՐ

Ամերիկացի մեր ազգայնաց կը ծանուցուի թէ՛ Երբորդ տարեշրջանի սկիզբէն « Արշալույս » ի Գործակալութիւնը ստանձնած են ի Շիքահօ, Մ. Մ. Գարակալուռեան և ընկ. որոնք բացի « Արշալույս » էն .

Բաժանորդագրութիւն կ'ընդունին նաև հետեւեալներէն .

ԱնՆՆՔ, ազգային, գրական և գեղարուեստական ամսաթիւթ . տարեկան բաժանորդագրին տար 2 .

ԳՈՒԹԱՆ, հանգիստ հողագործական և ճարտարաբանական, որ կը հրատարակուի փարիզի մէջ ամիսը մէկ անգամ . Տարեկանն է 3 .

Մ. Մ. Մ. Մ. մեր միակ էին կրօնական Ամսագրեր՝ որ կը հրատարակուի Ս. Էջմիածին . Տարեկանն է մէկ տար անգամ .

Նամակազրույթ կ'ընդունին, երբ ապագըրանքը 50 սենթ և պակաս է . իսկ աւելին համար պէտք է գրամ զրկել Money orderով և կամ registerով նամակով . Յանձնարարութիւնները կանխիկ կը կատարուին .

Տեղեկութիւններու համար դիմել

M. M. KARAGAVOORIÁN et Co.

61 West Huron St.

CHICAGO III

ԳԱՌԼՈ Մ. ՊԱՍՄԱՃԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿԵՐԻ

ՕՔԷԼ ՍՈՆՖԵՐԱԾՈ ԱՂԵՔԱՆԴՐԻԱ

Պատիւ ունինք ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ վերջերս հաստատուած ըլլալով հրապարակ, կ'ընդունինք և կ'ստանանք ամեն տեսակ և ամեն ազգի ապրանքային անարտաբերութիւնք, ինչպէս ժամացոյցի, գործարկեցաց, արեւելեան և կարգական զանազան տեսակ գոծաւոր և ճերմակ քարերու, Գոլմպիական Ֆոնօկրաֆներու, ինչպէս նաև գրուած և անգիր խողովակներու — զօլման — (մեծաբանակ) . և արտապահանքներու կողովակներու և հոսեղենաց և այլն :

Մասնաւորապէս համաձայնած լինելով Պոլսոյ Անտէլիպ (Մարտիրոս Պէյլէրեան) տան հետ, որուն ապրանքները մեծ գնահատման արժանացած են նոյն իսկ և արտապահանք հրապարակաց վերայ, միշտ ի միջի որոնք ինչեւ հանրածանօթ տան ամեն տեսակ ապրանքները . ինչպէս Re-producteur Andelib (Ֆոնօկրաֆի անեղ) որ անմրցելի է հրապարակին վերայ, և Գոլմպիական Ֆոնօկրաֆներու ներկայացուցիչ Մ. Պասաճեան սքանչազման տարակայան եղած է :

Մեր արտադրութեան տակ ունինք Անտէլիպ գործարանին զանազան նուագներն . ինչպէս Մանսոյի, Գաննի, Ուր և այլն . և ֆոնօկրաֆի համար տանկական եղանակներու վրայ չափուած էին և նոր վարպետ երգողներու ընտիր Գոլմաներ :

Կ'ստանանք կատարել Մաքսային ամեն տեսակ գործողութիւնք փութով և չափաւոր փոխարինութեամբ :

Կը գանձենք զանազան երկիրներու փոխանակագրեր : Բաց աստի ընկերութիւնս Լոնտոնի, Պոլսոյ, Գանի, Եւրոպայի և Երուսաղէմի մէջ թրք-թալիկներ ունենալով, կ'ստանանք այդ տեղերուն համար ամեն տեսակ ներածում և արտածում : Մեր հասցէն է CARLO M. BASMADJIAN et Cie. Okelle Monferzato Alexandrie

Ս Ի Ն Կ Ե Ր

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԵՒ ՄՐԱՅ ԵՆԻԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ Ժ. ՆԱՅՍԻՆԿԻՐ

Պալատի փողոց . Իսպնէտարի սեփականութիւն, Պրիմօլ Օթէլի ճիշդ գիտաց, Գաֆէ Տր Լա Պուրսի կից .

Հին եւ նոր ԱՇԽԱՐՀՆԵՐՈՒ ԲՈՂՈՐ ՔԱՂԱՔՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ 6500 ՄԱՍՆԱԴԻՂԵՐ ՈՒՆԻ

Աշխարհի ամենէն լաւագոյն կարի մեքենաները ՍինկիՐ ներքն են և ստոյգմէ մինչև ցարց 17,000,000 ծախուած է :

400 և աւելի վկայականներով և մեքենաներով վարձարուած, Երասխաւորեալ մեքենաներ .

ԱՄԵՆԷՆ ՄԵՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹԻՒՆԸ ԱՌԱՋԻՆ ՄՐՅԱՆԱԿ

Փարիզի 1900 ի Տիեզերական տրոնեստանկիսին մէջ ստացած է .

ՀԱՌԱՅԹԻՉ ԲՐՈՒՄԻՈՑ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԱՐԲՈՒՆԻՐԻՆ

ՀԱՌԱՅԹԻՉ ԱՆԳՂՈՑ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԵՒ ԲՍԳՍԻՐԱԿԱՆ ԱՐԲՈՒՆԵՍԱՑ

Կեղծերէն զգուշանալ, ուշադրութիւն դարձնել իւրաքանչիւր մեքենայի վրայ ՍԻՆԿԻՐ Ի յաւանդելին :

ԳԻՆ ՉԱՓԱՌՈՐ

Ձրի դասեր և նորագուծութիւններ, ՍԻՆԿԻՐ մեքենայից համար, յաճախորդաց տուններուն մէջ .

Վճարմանց Գիւրութիւն Փոխանակութիւն էին մեքենայից և նորագուծութիւն ամեն կարգի Մեքենայից

ՏՀԻ ՄԻՉՈՒԱԼ ԼԱՅՑ

ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՅՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՇԽԱՐՀԻ ԱՄԵՆԷՆ ՀԱՐՈՒՑԵ ԵՒ ԿԱՐԵՒՈՐԸ ԵՐԱՇԽԱՌԵԱԼ ԴՐԱՍՏՎՈՒՆ 1 ՄԻԼԵԱՐ 563,961 ՀԱՋԱՐ ՏԵՐԱԲ

Ապահովագրութեան ընկերութիւնը կը բաժնէ ամենէն աւելի չափարժեքները : Ապահովագրութեան արգէն վճարած է կամ ի նպաստ իրենց գումարած է 3 ՄԻԼԵԱՐ 563,961 Ֆր. որ գրեթէ այնպէս որքէ որք է ընկերութեան մէկ միլիար աւելի է : Պ. Պ. ԲԻՐՁԻՍ ԵՒ Ժ. ՎԱԼՅԻՇ ԸՆԴՀ. ներկայացուցիչք ի Գանիք

ԳԷՈՐԳ ԵԿԱՒՕՑ Գեր-Գործակալ ի Գանիք

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏՊԱՐԱՆ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ

ՓՈՒԱԴՐՈՒԱԾ Ի ՊԱՊ-ԷԼ-ԻԱԼԻ ՄԱՆՍՈՒՐ ՓԱՅԱԽԱՆԻՉ Մուհարրեմ Պեյ դեղատանիս ինչի սան վերի յարկը

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՈՐԷՆ Ս. ՔՈՐՈՍՍԵԱՆ

ԱՐՇԱԼՈՅՍԻ ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՏՊԱՐԱՆԻՆ մէջ կը պատրաստուին Հայերէն և Երուսաղէմի լեզուներով ամեն տեսակ հրատարակութիւններ, մասնաւոր խմբագրով .

Գիրքեր, Կանոնագիրներ, տեղեկագիրներ, շրջաբերականներ, Հրատարակութիւն, Տոմարներ, Այցեխարտեր, Մասնագրներ և այլ և այլ վասնաւասնական յանձնարարութիւններ կ'ընդունուին յայտարար գներով .

Յանձնարարութիւնք եղած պատիւն պէտք է համաձայնուած գնոյն կետը կանխիկ վճարել և մնացեալը աւարտուեն անմիջապէս վերջ .

Տարբարներ բաց է ամեն օր առաւօտեան ժամեր 7 եւ 12 և կես օրէ վերջ 2 եւ 7 թ .

ՀՐԷԻՑ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՀՆԵՂԱՆԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՐՈՒՄՆԻ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿԻՐԱԿԻ 24 ՆՈՅՄԲԵՐ 1901

Table with 6 columns of numbers: 4689, 1530, 5975, 6695, 52, 581; 1010, 1177, 1225, 1538, 1541, 2642; 2822, 2964, 3286, 5378, 5647, 5988; 6568, 6619, 6870, 7531, 7782, 8081; 8966, 9606, 9682, 9787, 9851, 9831

ՏՊԱՐՈՒԹԻՒՆ Ե. ԲՈՐՈՍՍԵԱՆԻ